

nævnt det, hvis der ikke for faa Dage siden havde staaet en Artikel i „Bogsamlingsbladet“, som paa en for Statsbiblioteket krænkende Maade drog denne Skrivelse fra Ministeriets Side frem og netop kunde give det Udseende af, at man skjulte Sagens virkelige Sammenhæng. Det er uretfærdigt overfor Statsbibliotekets Mænd.

Statsbiblioteket kan altsaa meget godt løse begge Opgaver, baade de store Udlaan og den indre Ordning, og derfor vilde jeg meget henstille til den højtærede Kultusminister, om ikke denne Indeks over forbudte Bøger kunde ophæves igen, det er dog vist sket før, at en Indeks er blevet ophævet. Jeg vil sige til den højtærede Kultusminister, at det er jo menneskeligt at fejle, men det er skændigt at fremture i sine Fejl. Skulde det imidlertid ikke lykkes at bevæge den højtærede Minister til at ophæve denne Indeks, vil jeg dog meget indtrængende henstille baade til den højtærede Minister og til Finansudvalget, at man ikke slaar ind paa helt nye Veje med Hensyn til Bogsamlings sagen, uden at der forud er gaaet meget omhyggelige Overvejelser. Jeg tror, der kunde være nogen Grund til at nedsætte et Udvalg, saaledes som det i 1910 krævedes af den højtærede nuværende Finansminister, til at overveje Sagen, og min Mening er saa afgjort den, at et nyt Fremstød for Folkebogsamlings sagen kan og bør ikke ske uden den aller-nøjeste Forbindelse med Statsbiblioteket i Aarhus. Det vil blive den billigste og bedste Maade at gøre Fremstødet paa.

Jeg vil saa endnu blot sige et Par Ord i Anledning af en Sag, som ogsaa er omtalt af to foregaaende Talere, nemlig det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) og det ærede Medlem fra Kolding (Laursen), vedrørende Tilskuddet til de private Realskoler. Det ærede Medlem fra Frederiksberg krævede, saa vidt jeg forstod ham, en Revision af Loven af 1902 om Tilskud til de private Realskoler, medens det ærede Medlem fra Kolding syntes at kunne nøjes med, at man forhøjede Tilskuddet paa Finansloven. Jeg tror, at en Revision af Loven af 1902 er en Retfærdighedshandling overfor de private Realskoler, og jeg mener ogsaa, at man Gang paa Gang har stillet dem en saadan Revision i Udsigt. I 1909 udtalte det ærede Medlem fra Ringkøbing

(J. C. Christensen) sig meget varmt for en Revision af Tilskudsloven af 1902; ud fra gode pædagogiske Grunde ønskede han, at den private Realskole skulde opretholdes som den Skole, indenfor hvilken Personligheden bedst kunde komme til sin Ret. Ogsaa det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle) og det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) udtalte sig for en Revision. Det ærede Medlem fra Frederiksberg har allerede i Efteraaret 1908 udtalt sig for en Revision af Tilskudsloven for de private Realskoler, der, som han udtrykte sig, paa Grund af Lønforbedringen til Lærerne ved de offentlige Skoler og de større Krav, som man stillede med Hensyn til Lokaler og Samlinger, og for øvrigt ogsaa paa Grund af det øgede Timetal, der kræves, fik vanskeligere og vanskeligere ved at konkurrere med de offentlige Skoler. Betingelsen for, at de private Realskoler med nogen Ret kan forlange Statstilskud, er selvfølgelig, at Dørene lukkes op ogsaa for de fattige Børn, og derfor kræves der jo, at de $\frac{2}{5}$ af Statstilskuddet skal gaa til Fripladser. Jeg vil her føje til, at ud over disse $\frac{2}{5}$ yder de private Realskoler af deres egne Midler 90,000 Kr. til Fripladser for fattige Børn. Foruden Tilskuddet til Skolerne ydes der ogsaa et Tilskud til Lærere og Lærerinder ved de private Realskoler paa i alt 80,000 Kr., men dette Tilskud er for den enkelte Lærer og Lærerinde blevet mindre og mindre i Aarenes Løb, fordi der bliver flere og flere, som skal have Del deri; saa vidt jeg ved, kan en Lærer eller Lærerinde, som har arbejdet i Skolens Tjeneste i 30 Aar, ikke naa ret meget op over 200 Kr. i aarligt Tilskud. Jeg vil i øvrigt i denne Forbindelse gøre opmærksom paa et Forhold, som jeg synes ikke er helt heldigt. Jeg tænker herved paa, at det Tilskud, som ydes til de under den saakaldte Skolering sorterende Skoler, ikke fremtræder som et Tilskud til den enkelte Lærer og Lærerinde, saaledes som Tilfældet er ved de andre Skoler, men det gaar i Skolernes fælles Kasse, og man ser altsaa ikke, at det kommer den enkelte Lærer og Lærerinde til gode. Jeg synes, det vilde være heldigt, om de behandlede paa samme Maade som Lærerne og Lærerinderne ved de Skoler, der ikke sorterer under Skoleringen.